

Lekcja 9

1 września

Druga podróż misyjna

Tekst biblijny: Dz 16,6-10; 18,9-10.

Cel lekcji:

Poznanie: Dostrzeżenie współdziałania Boga z apostołem Pawłem w podróży misyjnej - Bóg motywował Pawła i kierował nim w jego służbie, a Paweł głosił przesłanie ewangelii w sposób odpowiedni dla różnych odbiorców.

Odczucie: Odczucie entuzjazmu i pewności wynikających ze świadomości, że Bóg jest obecny, gdy głoszona jest ewangelia.

Działanie: Ufne i rozważne działanie na odpowiednich polach misyjnych.

Plan nauczania

I. Poznanie: Bosko-ludzkie partnerstwo.

A. Choć to Bóg dawał Pawłowi wizję kierunku i motywacji, co takiego jest w naszym posiadaniu, co nadaje nam oba te elementy?

II. Odczucie: Nigdy nie jesteśmy sami.

A. Jak Paweł i Syłas śpiewający pieśni w więzieniu w Filipi, jak możemy czuć się tak blisko Boga w trudnych sytuacjach, zarówno w związku z misją, jak i w innych okolicznościach.

B. Która część podróży misyjnej Pawła praktycznie motywuje cię i daje ci ufność, by wstępować w jego ślady?

III. Działanie: Po prostu iść.

A. Co najbardziej powstrzymuje cię od aktywnego dzielenia się swoją wiarą w Chrystusa?

B. Jakkolwiek brzmi twoja odpowiedź na poprzednie pytanie, czy nie powinienesz modlić się wraz z przyjacielem, by Bóg usunął tę przeszkodę?

Podsumowanie: Wiedząc, że jesteśmy współpracownikami Bożymi, możemy przejść od lęku i braku ufności do odwagi w głoszeniu ewangelii. Ponadto możemy się nauczyć zasad głoszenia ewangelii z tego, co zostało napisane o podróżach misyjnych apostoła Pawła.

Cykl nauczania

Etap 1 - Motywowanie

Tekst biblijny: Dz 16,1-4.22-24.

Kluczowa koncepcja duchowego rozwoju: Druga podróż misyjna Pawła jest godna naszej uwagi przynajmniej z dwóch powodów: (1) fakt, iż pracował on nawet w najbardziej niesprzyjających okolicznościach działa motywująco, (2) a to jak pełnił służbę w różnych środowiskach jest dla nas pouczające.

Tylko dla nauczyciela: Druga podróż misyjna Pawła jest pełna fascynująco różnorodnych doświadczeń: wypędzania demonów, spokojnego głoszenia ewangelii na brzegu rzeki, bicia, nawróceń, odrzucenia, publicznej ewangelizacji, uwięzienia, ataków tłumu itd. Bywa że oceniamy obecność Boga i Jego wolę w naszym życiu na podstawie dobrych i złych rezultatów naszych działań. Zapis działalności Pawła jest wyzwaniem dla tej praktyki i wskazuje, że podobnie jak Paweł możemy dokładnie pełnić wolę Bożą, a jednocześnie doświadczać ogromnych wyzwań, a nawet cierpienia. Przedstaw uczestnikom lekcji poniższą historię i zaznacz, że choć wolimy utożsamiać się z mądrym starszym człowiekiem, to jednak często instynktownie reagujemy jak sąsiedzi.

Wstępna dyskusja: Pewna dawna opowieść mówi o starym człowieku, którego koń uciekł ze stajni. Sąsiedzi przyszli go pocieszyć.

- Co za nieszczęście - narzekali.

Ale starszek wydawał się nie przejmować i odpowiedział:

- Trudno powiedzieć, czy to dobrze, czy źle się stało.

Nieco zaskoczeni sąsiedzi wrócili do domów. Po południu tego samego dnia rozeszła się wieść, że koń sąsiada wrócił i przyprowadził do zagrody całe stadko innych koni.

- Co za szczęśliwy zbieg okoliczności! - powiedzieli.

Na to starszy człowiek znowu odpowiedział spokojnie:

- Nie wiadomo, czy to dobrze, czy źle.

Sąsiedzi i tym razem wrócili do domów nieco zdziwieni, ale wkrótce wrócili, by pocieszyć starszego człowieka, gdy dowiedzieli się, że jeden z jego synów zranił się w stopę próbując dosiąść jednego z nowych koni. Ponownie wymienili filozoficzne spostrzeżenia ze starszkiem. Wreszcie po niewielu dniach miejscowy oddział wojskowy przybył do wioski wzywając wszystkich mężczyzn zdolnych do walki, by przyłączyli się do jakiejś niebezpiecznej wyprawy w lokalnej wojnie między dwoma plemionami. Syn starszego człowieka został pominięty, by był ranny w stopę. Sąsiedzi słysząc o tym przyszli znowu pogratulować starszemu człowiekowi, na co on zareagował jak zwykle z mądrością, której im brakowało.

Pytania do dyskusji

1. Wyobraź sobie, że jako towarzysz Pawła w jego podróży misyjnej miałbyś mentalność owych sąsiadów. Jak długo wytrzymałbyś przy Pawle w jego podróżach misyjnych?

2. Czy powinniśmy zmienić nasze postrzeganie charakteru Boga, aby dostosować je do faktu, iż Bóg pozwolił, by Paweł został wychłostany różgami (Dz 16,22)?

Etap 2 - Badanie

Tylko dla nauczyciela: Ta lekcja przedstawia dwa stosunkowo różne tematy w doświadczeniu Pawła: (1) refleksję nad trudnościami, które pokonywał i (2) strategię

misyjną, którą stosował. Skup się na jednym lub obu tych tematach. Do tej pory omawialiśmy osobiste trudności znoszone przez Pawła. Aby zachować biblijną sekwencję, w komentarzu biblijnym omówimy najpierw jego misyjną strategię, po czym poruszymy temat trudności, które przyszło znosić Pawłowi i jego towarzyszom.

Komentarz biblijny

I. Usuwanie zbędnych przeszkód (przeczytaj Dz 16,1-5).

Można podejrzewać celowość w fakcie, iż zaraz po przedstawieniu werdyktu zjazdu jerozolimskiego w kwestii obrzezania (Dz 15,19-20) narracja dotyczy właśnie obrzezania (Dz 16,3). Z listem potwierdzającym uchylenie rytu obrzezania w jednej ręce i narzędziem chirurgicznym w drugiej ręce Paweł poddaje Tymoteusza obrzezaniu. Dlaczego? „Ze względu na Żydów” (Dz 16,3). Uwolnienie wierzących pogan od konieczności obrzezania to jedno, ale przekonanie Żydów, iż mogą zaniechać tego starożytnego rytuału, to coś zupełnie innego. Paweł osobiście uważał, że obrzezanie nie jest problemem. Powtarzał w swoich licznych listach, że ani obrzezanie, ani nieobrzezanie „nie ma żadnego znaczenia” (1 Kor. 7,19; Ga 5,6; 6,15). Jednak Paweł z pewnością chciał uniknąć reputacji kogoś, kto mówi Żydom, „żeby nie obrzezywali dzieci” (Dz 21,21).

Oto właśnie teraz, w zwrotnym punkcie teologicznych przekonań i misyjnych praktyk Paweł wykazuje, że zawsze dostrzegał i brał pod uwagę przekonania swoich słuchaczy. Ważąc to, co niezbędne i co zbędne, Paweł kierował się kategorią zgorszenia w wielu kwestiach. Paweł i Tymoteusz byli zupełnie przekonani, że obrzezanie nie jest konieczne, ale aby nie gorszyć tych, do których zamierzali się zwrócić, przychylni się do cudzych przekonań. Czy należy spożywać pokarm, który był ofiarowany bożkom? Z teologicznego punktu widzenia Paweł wiedział, że „nie ma bożka na świecie” i przyzwał, że nikt nie jest „lepszy” ani „gorszy” jeśli wstrzymuje się od spożywania takich pokarmów (1 Kor 8,4.8). Jednak nie wszyscy chrześcijanie podzielali to przekonanie, a zatem Paweł wyjaśnia, że czynnikiem determinującym nie jest to, co się je, ale z kim się je (Rz 14).

Wrażliwość na sumienie innych, nienarzucanie swoich przekonań i unikanie powodowania zgorszenia - oto czynniki, które przyczyniały się do skutecznej służby apostoła Pawła.

Do rozważenia: Tymoteusz także zasługuje na uznanie. To przecież on musiał znieść fizyczny ból tylko po to, by nie urazić swoich rodaków Żydów. Czy dostrzegasz jakieś współczesne analogie do tej postawy Tymoteusza?

II. Opatrzność w chaosie (przeczytaj Dz 18,9-10; 2 Kor 11,16-29).

Nie mamy wątpliwości, że Bóg towarzyszył Pawłowi w jego podróżach misyjnych. Gdyby Paweł miał co do tego jakiegokolwiek wątpliwości, zostałyby one rozwiane przez zapewnienie, jakie otrzymał od Boga w wizji danej mu w Koryncie: „Ja jestem z tobą” (Dz 18,10). Ta bezpośrednia konstrukcja, według której Bóg jest „z” kimś, oznacza Bożą bliskość i opatrzność. Syn Jakuba, Józef, został potraktowany źle przez swoich braci, ale Szczepan zapewnił swoich słuchaczy, że „Bóg był z nim” (Dz 7,9). Wyjaśniając Korneliuszowi i jego domownikom cudotwórczą działalność Jezusa i to, że czynił tyle dobra, wskazał, że było to możliwe dlatego, iż „Bóg był z nim” (Dz 10,38). Niejako spinając historię klamrą w czasach nowotestamentowych Jezus przychodzi jako Immanuel, to znaczy „Bóg z nami” (Mt 1,23), zapowiadając wieczne nowe niebo i nową ziemię, gdzie „Bóg będzie z nimi” (Ap 21,3).

Ale czego możemy się spodziewać w naszym życiu „z Bogiem”? Czy takie partnerstwo oznacza szczególną ochronę, Boże prowadzenie czy wewnętrzny pokój? Być może wszystkie

te elementy, ale zwróć uwagę na to, czego Paweł doświadczył w swojej służbie „z Bogiem”: pięciokrotnej chłosty po 40 batów bez jednego czyli łącznie 195 razy okrutnego bicia, trzykrotnej chłosty różgami, kamienowania, trzech katastrof na morzu w tym podczas jednej dryfowania przez całą dobę, licznych niebezpieczeństw, bezsennych nocy, głodu, pragnienia, zimna i nagości (2 Kor 11,24-27), a w końcu męczeńskiej śmierci.

Szeroki opis życia i działalności apostoła Pawła podany w *Dziejach Apostolskich* - życia i działalności, o których możemy być pewni, że były prowadzone pod opieką Boga - jest dla nas znakomitym asumptem do tego, by właściwie kształtować nasze oczekiwania związane z chrześcijańską służbą w realiach życia „z Bogiem”. Po pierwsze, trzeba zauważyć, że liczne cierpienia Pawła nie wykluczają osobistej opieki i troski Boga o niego. Niestety, w przeważającej większości naszej uwadze umykają te wydarzenia, do których Bóg nie dopuszcza. Ciekawe, że Bóg obiecał Pawłowi w Koryncie: „Nikt się nie targnie na ciebie, aby ci uczynić coś złego” (Dz 18,10). Gdy rany Pawła zadane mu w Filippi wygoiły się i gdy otrząsnął się z psychicznej traumy po tym, co według dzisiejszych standardów należy nazwać torturami, apostoł otrzymał zapewnienie, że Bóg może wyznaczyć granice naszemu cierpieniu i czyni to (por. Hi 1,12; 2,6).

Po drugie, cierpienie może służyć wyższemu celom. Chłosta i uwięzienie Pawła i Sylasa w Filippi doprowadziły do nawrócenia naczelnika więzienia i jego domowników. Ucisk, który dotknął Pawła, doprowadził do wydarzeń, w wyniku których rzymskie władze miasta przeprosiły oficjalnie chrześcijańskiego apostoła (Dz 16,39). W ten sposób niejako cesarstwo oddało hołd Chrystusowi. Paweł wyrecytował litanię cierpień, które go spotkały, bronią swojej służby przed atakami fałszywych apostołów (2 Kor 11,13-29). Słowa łatwo się wypowiada, a religijne wyznania mogą być bardzo powierzchowne. Jezus przepowiedział, że ci, którzy są podobni do „gleby skalistej”, choć natychmiast i z radością przyjmują „słowo królestwa”, tak samo szybko „odpadają”, kiedy doświadczą ucisku czy prześladowania. Tak więc wytrwałość w ucisku może być dowodem autentyczności chrześcijańskiego doświadczenia. Paweł zdał egzamin, a dzięki łasce Bożej i my możemy zdać egzamin wiary.

Pytanie do dyskusji: Jak odpowiedziałbyś komuś, kto czuje, że trudności, które go spotykają, są przejawem Bożego niezadowolenia?

Etap 3 - Zastosowanie

Tylko dla nauczyciela: Bóg i cierpienie w tym świecie to najważniejszy argument używany przez tych, którzy zaprzeczają istnieniu Boga. Choć chrześcijanie nie poddają się takiej argumentacji, czasami w podobny sposób zaprzeczają *obecności* Boga w ich życiu, kiedy spotykają ich ból i cierpienie. Zwróć uwagę uczestnikom lekcji, że kwestia cierpienia jest bardzo złożona, a więc nie powinniśmy wyciągać pochopnych wniosków z własnego czy cudzego cierpienia, ani twierdzić, że jest ono dowodem, iż Bóg nas opuścił.

Pytanie do zastosowania: Jakie powody cierpienia możesz wymienić i jak Bóg jest związany z każdym z nich?

Etap 4 - Tworzenie

Tylko dla nauczyciela: Jeśli warunki są odpowiednie, przeprowadź poniższe zadanie, uczestnicząc w nim jako pierwszy.

Zadanie: Podziel się doświadczeniem osobistego cierpienia, które obecnie postrzegasz inaczej w świetle Bożej opatrności.

